

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности

Сенату Универзитета уметности у Београду

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког
пројекта Мирјане Недељковић под називом:

*Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и
интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (La Traviata)
Ћузепе Вердија*

Наставно-уметничко-научно веће Факултета музичке уметности у Београду, на седници одржаној 12. фебруара 2026. године, донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић под називом: „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (*La Traviata*) Ћузепе Вердија”, у саставу: мр Никола Китановски, редовни професор ментор, др Биљана Лековић, доцент, коментор, др ум. Виолета Панчетовић Радаковић, редовни професор, председник Комисије, мр Анета Илић, редовни професор и др Милица Стојадиновић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду. На основу увида у докторски уметнички пројекат кандидаткиње подносимо Извештај који садржи уводно образложење, биографију кандидаткиње, анализу докторског уметничког пројекта – јавне уметничке презентације и писаног рада, критички осврт и оцену рецензената и закључак Комисије.

Уводно образложење

Мирјана Недељковић је пријавила тему докторског уметничког пројекта 26. јуна 2024. године под називом: „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (*La Traviata*) Ћузепе Вердија”.

На основу предлога Катедре за соло певање Веће Факултета на седници од 03. јула 2024. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу: др ум. Драгољуб Бајић, доцент, председник Комисије, мр Никола Китановски, редовни професор, др Милица Стојадиновић, редовни професор на Академији уметности у Новом Саду.

Веће Факултета на седници одржаној 02. октобра 2024. године, донело је одлуку о усвајању Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић под називом: „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (*La Traviata*) Ћузепе Вердија”.

Сенат Универзитета уметности је на седници од 31. октобра 2024. године донео одлуку којом се одобрава рад на реализацији докторског уметничког пројекта. За ментора

на изради докторског уметничког пројекта одређен је мр Никола Китановски, редовни професор, а за коментора др Биљана Лековић, доцент.

На основу обавештења ментора и предлога Катедре за соло певање, Наставно-уметничко-научно веће Факултета музичке уметности у Београду на седници одржаној 12. фебруара 2026. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић под називом: „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (*La Traviata*) Ђузепе Вердија”. Комисију чине:

др ум. Виолета Панчетовић Радаковић, редовни професор, Факултет музичке уметности у Београду, председник Комисије,

мр Никола Китановски, редовни професор, Факултет музичке уметности у Београду, ментор,

др Биљана Лековић, доцент, Факултет музичке уметности у Београду, коментор,

мр Анета Илић, редовни професор, Факултет музичке уметности у Београду,

др Милица Стојадиновић, редовни професор, Академија уметности у Новом Саду.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Мирјана Недељковић рођена је у Ваљеву. Своје основно музичко образовање започела је на Одсеку за клавир, на којем је завршила и средњу музичку школу. Дипломирала је на Академији уметности у Новом Саду, на Одсеку за музичку педагогију. Након тога уписује основне академске студије соло певања на Факултету музичке уметности у Београду у класи професора Николе Китановског, под чијим менторством похађа мастер и докторске академске студије.

Дебитовала је на сцени Опере и театра Мадленианум у улози Павле, главној женској улози у опери *Сутон* Стевана Христића. Уследили су ангажмани у Народном позоришту у Београду, где тумачи улоге Адриане у опери *Адриана Лекуврер* и Леоноре у опери *Трубадур*. У продукцији Опере и театра Мадленианум остварује насловну улогу Хане Главари у оперети *Весела удовица*, док у сарадњи Народног позоришта у Београду и организације Human District тумачи улогу Микаеле у опери *Кармен*.

У сезони 2024/2025. године остварује сарадњу са Српским народним позориштем, дебитујући у улози Грофице Алмавиве у опери *Фигарова женидба*, док у сезони 2025/2026. године тумачи улогу Виолете Валери у опери *Травијата*.

У децембру 2024. године наступила је као солиста у извођењу дела *Missa Solemnis* Лудвига ван Бетовена, у интерпретацији Симфонијског хора и Оркестра РТС-а под управом маистра Александра Марковића, на концерту организованом у част маистра Младена Јагушта.

Као значајан професионални куриозитет издваја се њен ангажман у Позоришту на Теразијама у мјузиклу *Фантом из опере*, у којем тумачи главну женску улогу Кристин. За ову интерпретацију награђена је Годишњом наградом позоришта.

Од почетка студија соло певања редован је учесник концерата под руководством професора Николе Китановског и организације *Арс Креатива*, од којих су бројни

реализовани у сарадњи са Уметничким ансамблом Министарства одбране „Станислав Бинички“.

На Међународном такмичењу соло певача „Никола Цвејић“ у Руми 2016. године освојила је прву награду у V категорији и титулу лауреата такмичења.

Добитница је награде из Фонда „Бисерка Цвејић“ за постигнуте резултате у области оперске и концертне делатности, коју јој је доделила Катедра за соло певање Факултета музичке уметности у Београду.

Списак јавних наступа:

1. Опера *Травијата* (Ћ. Верди) – улога Виолете Валери; дир. Дијана Јоцић, ред. Марко Волери; Нишки симфонијски оркестар, Народно позориште „Бора Станковић“, Врање, 04. 06. 2026.
2. Опера *Травијата* (Ћ. Верди) – улога Виолете Валери; дир. Микица Јевтић, ред. Александар Николић; Српско народно позориште, Нови Сад, 21. 02. 2026.
3. Опера *Фигарова женидба* (В. А. Моцарт) – улога Грофице Алмавиве; дир. Александар Којић, ред. Александар Николић; Српско народно позориште, Нови Сад; премијера 24. 04. 2025, репризе 26. 04. 2025. и 23. 06. 2026.
4. *Missa solemnis* Лудвига ван Бетовена – солиста сопран, уз Ивану Србљан (мецосопран), Марка Живковића (тенор) и Саву Вемића (бас); дир. Александар Марковић; Симфонијски оркестар и Хор РТС-а; извођење посвећено маестру Младену Јагушту, 26. 12. 2024.
5. Учешће на 32. конкурс „Обзорја на Тиси“ – програм дела савремених српских ауторки (Ј. Филиповић Ћалић, Д. Јовановић, М. Алексиначки, К. Мићић); клавирска сарадња Миливоје Вељић; Дом културе, Нови Бечеј, 30. 05. 2024.
6. Концерт „У част Пучинију“ – квартет из опере *Бојем* Ћ. Пучинија, деоница Мизете; дир. Бојан Суђић; Оркестар РТС-а, 25. 04. 2024.
7. Концерт посвећен стваралаштву Франческа Паола Тостија („Vogtei morire“, „L'Aprile“); клавирска сарадња Ивана Стоковић; Атријум Народног музеја, Београд, 14. 12. 2023.
8. Концерт „Оперско вече“ – са Естер Чуди (сопран) и Миланом Обрадовићем (баритон); програм дела Вердија, Расинског, Пучинија и Чајковског; клавирска сарадња Миливоје Вељић; Градска кућа, Суботица, 28. 09. 2023.
9. Концерт из циклуса „Пут ка белканту“ (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички“) – арија Елене из опере *Сицилијанске вечери* и арија Виолете из опере *Травијата* Ћ. Вердија; дир. Драгана Радаковић, 29. 06. 2023.
10. Концерт оперске музике – са Ермином Ашћерићем (тенор) и Миланом Обрадовићем (баритон); програм дела Вердија, Пучинија и Чајковског; клавирска сарадња Миливоје Вељић; Градска кућа, Нови Сад, 12. 05. 2023.
11. „Концерт у Галерији“ – са Стефаном Живановићем (тенор) и Миланом Обрадовићем (баритон); програм дела Леонкавала, Штрауса Млађег, Вердија, Пучинија и Чајковског; клавирска сарадња Миливоје Вељић; Италијански културни центар, Београд, 28. 02. 2023.
12. Концертни програм „La vita e l'amore“ (дела Листа, Рахмањинова, Тостија, Вајла, Шарпентијеа, Пучинија и Вердија); клавирска сарадња Марко Богдановић; Дом културе, Нови Бечеј, 16. 07. 2022.
13. Концерт из циклуса „Пут ка белканту“ (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички“) – арија Одабеле из опере *Атила* и арија Елвире из опере *Ернани* Ћ. Вердија; дир. Милан Недељковић, 18. 06. 2021.

14. Солистички концерт – програм дела Чајковског, Рахмањинова и Тостија, сцена Татјаниног писма из опере *Евгеније Оњегин* и арије „Stornello” и „Pace, pace, mio Dio” Ђ. Вердија; диригент и оркестратор Милан Недељковић, 01. 10. 2020.
15. Оперета *Весела удовица* (Ф. Лехар) – улога Хане Главари; дир. Весна Шоуц, ред. Роберт Бошковић; Опера и театар Мадленианум; премијера 20. 02. 2020 (укупно пет извођења, до 23. 05. 2023).
16. „Музичко путовање са сцене Мадленианума” – арија Павле из опере *Сутон* и дует Хане и Данила из оперете *Весела удовица*, 10. 11. 2019 (изведено укупно три пута).
17. Концерт „Никола Китановски и пријатељи” – арија Луиз из опере *Луиз Г. Шарпентијеа* и дует Хане и Данила из оперете *Весела удовица*; дир. Милан Недељковић, 28. 12. 2018.
18. Концерт из циклуса „Пут ка белканту” (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички”) – арије из опера *Вилијам Тел*, *Мадам Батерфлај* и *Ернани*; дир. Весна Шоуц, 21. 06. 2018.
19. Опера *Трубадур* (Ђ. Верди) – улога Леоноре; дир. Ана Зорана Брајовић, ред. Ивана Драгутиновић Маричић; Народно позориште у Београду, 24. 02. 2018.
20. Мјузикл *Фантом из опере* (А. Л. Вебер) – улога Кристин Дае; дир. Весна Шоуц, ред. Југ Радивојевић; Позориште на Теразијама; премијера 10. 10. 2017. (до 25. 05. 2026. укупно педесет извођења).
21. Опера *Адријана Лекуверер* (Ф. Чилеа) – улога Адријане; дир. Ђорђе Павловић, ред. Александар Николић; Народно позориште у Београду, 07. 06. 2017.
22. Концерт Оперског студија Факултета музичке уметности – дует Микаеле и Дон Жозеа из опере *Кармен* Ж. Бизеа, уз пратњу студентског оркестра; дир. Бојан Суђић, 15. 04. 2017.
23. Концерт из циклуса „Пут ка белканту” (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички”) – арија Луиз из опере *Луиз*, „La Danza” Ђ. Росинија и дует „Tonight” из мјузикла *West Side Story* Л. Бернстајна; дир. Весна Шоуц, 06. 12. 2016.
24. Концерт студентског оркестра Факултета музичке уметности – арија Леоноре из опере *Трубадур* Ђ. Вердија; дир. Бојан Суђић, 02. 12. 2016.
25. Опера *Сутон* (С. Христић) – улога Павле; дир. Весна Шоуц, ред. Небојша Брадић; Опера и театар Мадленианум, 20. 11. 2016.
26. Концерт из циклуса „Пут ка белканту” (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички”) – арија Мими из опере *Бојми* Ђ. Пучинија и арија Микаеле из опере *Кармен* Ж. Бизеа; дир. Весна Шоуц, 03. 12. 2015.
27. Концерт из циклуса „Пут ка белканту” (Уметнички ансамбл „Станислав Бинички”) – арија Маргарете из опере *Фауст* Ш. Гуноа; дир. Весна Шоуц, 29. 06. 2012.
28. Опера *Кармен* (Ж. Бизе) – улога Микаеле; дир. Дејан Савић, ред. Марио де Карло; сарадња Народног позоришта у Београду и Опере на води, организација „Human District” (датум извођења није наведен).
29. Концерт „Соло пјесме” – програм дела Тостија, Листа (циклус *Tre sonetti del Petrarca*), Милојевића, Христића, Росинија и Вајла; клавирска сарадња Миливоје Вељић; „Љетне вечери музике”, ЈУ Музичка школа, Бијело Поље (датум извођења није наведен).

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА – ЈАВНЕ УМЕТНИЧКЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПИСАНОГ РАДА

Јавна уметничка презентација – концертно извођење

Јавна уметничка презентација докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић одржана је 21. 02. 2026. године у Српском народном позоришту у Новом

Саду, у форми целовите оперске представе. Кандидаткиња је тумачила насловну улогу Виолете Валери у Вердијевој опери *Травијата*, једној од најсложенијих и најзахтевнијих сопранских улога у целокупној оперској литератури. Ова улога поставља пред извођача сложене вокално-техничке, стилске и драмске захтеве, изискујући истовремену присутност колоратурне покретљивости, лирске кантилене и драмске експресије.

Представа је реализована под управом Микице Јевтића, у режији Александра Николића. Улоге су тумачили: Виолета Валери – Мирјана Недељковић; Флора – Маја Андрић; Анина – Андријана Петровски; Алфред Жермон – Саша Штулић; Жорж Жермон – Васа Стајић; Гастон – Игор Ксионжик; Барон Дуфол – Владимир Зоран; Маркиз д'Обињи – Бранислав Станков; Доктор Гренвил – Горан Крнета; Флорин слуга – Јован Пејчић; Блонш Оливије-Рулије, рођена Жермон – Јелена Станков; Супруг Алфредове сестре – Лука Станковић.

Мирјана Недељковић је у јавном наступу демонстрирала изузетно висок степен суверене вокалне припремљености, изоштрене стилске свести и зреле музичко-драмске креације. Њена интерпретација била је у потпуности заснована на стабилно и јасно постављеној вокалној линији, коју је одликовала прецизна контрола како широког динамичког распона, тако и разноврсних изражајних нијанси у вокалном извођењу. Посебно је значајно њено настојање и успех да фаховски различите елементе ове комплексне партитуре успешно интегрише у јединствен, органски повезан драмски и музички ток улоге.

У оквиру целокупног извођења, нарочито се истиче способност кандидаткиње да очува стабилан континуитет вокалног израза и техничке контроле у улози која по својој унутрашњој структури доноси радикалне и нагле промене како вокалног израза, тако и психолошког стања самог лика. У интерпретативном и сценском смислу, кандидаткиња је потврдила дубоко уметничко разумевање унутрашње драмске еволуције Виолете Валери. Она је улогу градила постепено, фазно и архитектонски промишљено, остварујући стилски уједначену и емотивно убедљиву креацију од првог такта до саме завршнице оперске представе.

Анализа образложења докторског уметничког пројекта (писаног рада)

Образложење докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић написано је као теоријски и уметнички утемељен рад, у којем кандидаткиња разматра проблематику фаховске сложености улоге Виолете Валери са аспекта вокалне технике, интерпретације и извођачке праксе. Писано образложење докторског уметничког пројекта садржи укупно 97 страница међу којима су: две насловне странице (на српском и енглеском језику), апстракт (на српском и енглеском језику), *Садржај*, главни текст (од ког почиње нумерација арапским бројевима), Прилози и Списак литературе. На самом крају рада приложене су и: *Изјава о ауторству*, *Изјава о истовестности штампане и електронске верзије докторског рада* и *Изјава о коришћењу*. Текст је писан фонтом *Times New Roman*, величине слова 12, у

прореду 1,5. Коришћена литература (списак приложен на странама од 92. до 94) садржи 44 јединице на српском и енглеском језику. Укупан број подножних напомена је 150, што указује на ауторкин одговоран и високо професионалан однос према коришћеним изворима, а то је потврдио и Извештај о провери оригиналности докторског уметничког пројекта путем софтвера, где је утврђено подударање од девет процената (махом на нивоу наслова, личних имена, библиографских података), што је у складу са чланом 9. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду. Централни део текста садржи и осамнаест нотних примера који документују и поткрепљују спроведену вокалну анализу одабраних сегмената партитуре, а посебан допринос доноси и емпијско микроистраживање у виду анкете са певачима различитих оперских типова гласова на тему вокалних квалитета и типа гласа певачице која треба да изводи улогу Виолете Валери, што је праћено са два графикана.

Писани рад је постављен као логично организована целина, са јасном унутрашњом структуром, уоквирена *Уводом* (стр. 6–7) и *Закључком* (стр. 86–87). Завршни сегмент рада чине *Прилози* који обухватају: садржај опере по чиновима, портрет оперске певачице Фани Салвини Донатели (која је премијерно интерпретирала улогу Виолете Валери) и фотографију кандидаткиње у улози Виолете Валери, са представе у Српском народном позоришту.

Централни сегмент текста чине четири поглавља: 1. *Опера Травијата* (стр. 8–15); 2. *Вокалне карактеристике сопранског модела* (стр. 16–34); 3. *Улога Виолете Валери као јединствен гласовни феномен* (стр. 35–75); 4. *Интерпретативни модели кроз историјску праксу извођења* (стр. 76–85).

У *Уводу* рада кандидаткиња образлаже избор теме, дефинише предмет и циљеве истраживања, као и методолошки приступ проблему фаховске комплексности улоге Виолете Валери. Она полази од констатације да улогу Виолете одликује смена различитих вокалних карактеристика током три чина: колоратурна виртуозност, лирска кантилена и драмског интензитета, што намеће изазове како у самој интерпретацији, тако и у креирању читаве поставке и продукције. У уметничко истраживање се упушта управо имајући ово у виду, као и чињеницу да „упркос широкој препознатљивости ове проблематике у извођачком искуству, питање фаховске одреднице улоге Виолете Валери није систематски третирано као самосталан предмет истраживања” (стр. 6). У настојању да употпуни постојећа сазнања и понуди разумевање интегративног вокално-техничког и музичко-драмског приступа, Недељковић поставља следеће **циљеве**: 1. верификовање фаховске сложености улоге Виолете Валери, кроз интеграцију теоријског и практичног рада; 2. испитивање начина манифестовања различитих фаховских карактеристика у оквиру једне улоге; 3. формулисање вокално-техничког приступа који омогућава стилски и драматуршки кохерентну интерпретацију; 4. формирање предлога класификације сопранског модела који би пружио оптималну равнотежу између вокалних и музичко-драмских захтева улоге. **Методолошки оквир** рада заснива се на историјском, аналитичком и интерпретативном приступу, при чему су аналитички и интерпретативни сегмент међусобно тесно повезани – аналитички слој истраживања произилази из интерпретативног искуства кандидаткиње. У **првом поглављу** ауторка се фокусира на контекст настанка опере, кључне одлике самог либрета и дела, те гради контекстуални оквир (историјски, друштвени и драматуршки) неопходан за анализу вокалне и фаховске

проблематике улоге која следи у наредним поглављима. У овој контекстуализацији она се дотиче и туберкулозе као симптома времена у коме опера настаје, истичући је и као важно драматуршко средство које Виолетин лик уздиже из друштвено маргинализоване фигуре у трагичну јунакињу. Тако представља потпуну слику времена важну за разумевање дела и самог лика. У **другом поглављу**, ауторка сигурно гради теоријски апарат неопходан за анализу која следи, пратећи развој сопранског гласа кроз историјске епохе, да би потом показала на који начин Верди трансформише овај наслеђени модел грађењем снажније звучне пројекције. Паралелно с тим, детаљно се разматра фах систем као класификациони оквир (критеријуми попут теситуре и регистара, волумена и носивости гласа, боје и агилности, те драмског капацитета), уз преглед подфаховских категорија сопрана. Посебна пажња посвећена је појму колоратуре и његовој историјској променљивости кроз барокну, класицистичку, белкантистичку и рановердијанску праксу, као и термину и концепту „вердијанског сопрана“, указујући на конкретна теоријска утемељења. Иако представља теоријски добро разрађен систем, фах као начин класификовања гласова у пракси, како ауторка истиче, наилази на ограничења када се примени на улоге које су вокално и драмски веома сложене. То нарочито добро илуструје лик Виолете Валери. Због тога се ауторка упушта у конкретнију анализу, трагајући за могућим решењима и приступима у наредном поглављу. **Треће поглавље** је стога и централни, најобимнији део рада, који се заснива се на детаљној анализи вокално-техничких и драмских карактеристика улоге, са посебним освртом на присуство различитих фаховских елемената. Кандидаткиња анализира специфичности вокалне организације улоге кроз различите сегменте опере, указујући на присуство колоратурних, лирских и драмских елемената и њихову међусобну условљеност у процесу изградње музичко-драмског израза. Она поткрепљује сваки сегмент нотним примерима и прецизним вокално-техничким запажањима о регистрима, колоратури, динамици и агогици. Посебну вредност овог поглавља представља начин на који ауторка повезује теоријску анализу са сопственим извођачким искуством, изводећи за сваки чин утемељен закључак о (под)фаховском усмерењу које одговара датим захтевима, чиме показује завидну зрелост у спајању аналитичких резултата са конкретним извођачким искуством. Управо у овом поглављу лежи најзначајнији оригинални допринос пројекта: систематско доказивање да улога Виолете Валери функционише као интегрисан, а не сукцесивно смењиван вокално-драмски модел. **Четврто поглавље** ауторка посвећује сагледавању начина на који је улога Виолете Валери тумачена кроз историју извођачке праксе, пружајући хронолошки преглед сопранисткиња различитих фаховских профила, чиме потврђује тезу изнету у претходном поглављу да ова улога традиционално привлачи изразито разноврсне типове гласова. Посебно је похвално то што кандидаткиња своју аргументацију не заснива искључиво на литератури, већ је обогаћује сопственим емпијским истраживањем (онлајн анкетом међу колегама-певачима различитих гласовних типова и професионалних усмерења), чиме показује истраживачку радозналост и спремност да теоријске поставке провери и из угла шире стручне заједнице. Ауторка при том критички и промишљено сагледава и савремене трендове у интерпретацији, укључујући утицај редитељског театра на данашњу сценску праксу, под чијим утицајем се лик Виолете Валери данас све чешће тумачи не као романтичарски идеализован, већ као утемељен на социјалној маргинализацији и егзистенцијалној рањивости. Оваква поставка од певачице захтева висок степен глумачке освешћености интегрисане са сценском експресијом, што би могао бити идеал савремене оперске интерпретације коју је кандидаткиња и сама суверено демонстрирала. Овим

поглављем рад добија додатну димензију практичне релевантности, показујући да кандидаткињино истраживање директно кореспондира са питањима савремене оперске извођачке праксе. У **закључним разматрањима** кандидаткиња поново акцентује ограничења традиционалног фаховског система у тумачењу сложених вокално-драмских структура, у виду резимеа изнетих констатација, истичући потребу за интегративним приступом вокалној интерпретацији. Кандидаткиња наглашава да њено истраживање не претендује на свеобухватно редефинисање фаховског система, већ да указује на потребу за флексибилнијим разумевањем тог система, посебно у случајевима улога које превазилазе уобичајене фаховске оквире. На тај начин, рад отвара простор за будућа истраживања сличних вокалних феномена у оперској литератури, као и за даље продубљивање односа између вокалне технике, стилског оквира, музичке интерпретације и драматуршке функције. Овај приступ подстиче континуирано преиспитивање опере као форме и жанра, а истовремено доприноси и свеукупном усавршавању интерпретације у извођењу.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

Мирјана Недељковић је у свом докторском уметничком пројекту у потпуности потврдила способност да изразито сложен проблем вокалне интерпретације сагледа мултидисциплинарно, истовремено из теоријског, вокално-техничког и непосредног извођачког угла. Њен рад даје значајан допринос разумевању оперске педагогије и извођачке праксе, нудећи методолошки оквир за превазилажење техничких изазова при тумачењу захтевних сопранских рола.

Остварени резултати рада недвосмислено указују на озбиљан, стручно и научно утемељен и систематичан приступ комплексној проблематици фаховске сложености улоге Виолете Валери. Кандидаткиња успешно премостила јаз који често постоји између аналитичког истраживања и конкретне уметничке праксе, чиме је успоставила примењив модел за даља уметничка истраживања у овој области.

Писани део уметничког пројекта одликује се високим степеном прегледности, јасном унутрашњом структуром и темељним познавањем вокалне, историјске и шире оперске проблематике. Кандидаткиња на аналитички аргументован и прецизан начин разматра сложена питања вокалне организације улоге, повезујући техничке законитости певања са психолошким и музичко-драмским аспектима интерпретације. Текст одликује јасан и прецизан академски стил и добро аргументована структура излагања. Све наведено сведочи о томе да се кандидаткиња формира у уметницу способну да истраживачким задацима приступа са озбиљношћу, преданошћу и јасно артикулисаним уметничким сензибилитетом.

Јавна уметничка презентација у Српском народном позоришту у Новом Саду, у потпуности је потврдила резултате изнете у писаном делу рада. Она је демонстрирала висок степен професионалне, вокално-техничке и уметничке спремности кандидаткиње, сведочећи о томе да њен теоријски рад представља директно исходиште зреле, заокружене и суверене сценске интерпретације.

КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

Докторски уметнички пројекат Мирјане Недељковић отвара значајна, у извођачкој пракси ретко елаборирана питања која се тичу деликатног односа између традиционалне фаховске класификације и њене непосредне примене у савременом оперском театру. Кандидаткиња полази од чињенице да улога Виолете Валери релативизује строге границе оперских фахова, постављајући тиме специфичан истраживачки и уметнички задатак пред извођача који мора подједнако успешно да одговори на захтеве више различитих сопранских подврста.

Посебна вредност овог рада огледа се у томе што кандидаткиња феномену фаховске комплексности не приступа екстерно или искључиво теоријски, већ из аутентичне перспективе активног извођача на оперској сцени. Спајајући аналитичке методолошке оквири са реалним искуством сценске реализације, она нуди вредне увиде у процесе унутрашње вокалне адаптације. У раду је присутна тежња ка уметничкој систематизацији сложених, фино нијансираних вокално-техничких процеса и менталних припрема који у свакодневной извођачкој пракси често остају неосвешћени или препуштени искључиво интуицији уметника.

Током јавне уметничке презентације, кандидаткиња је демонстрирала завидан ниво уметничке и психолошке зрелости у тумачењу једне од најкомплекснијих сопранских партитура целокупног оперског наслеђа. Показала је високу техничку сувереност, успевајући да хетерогене вокалне захтеве – од виртуозне колоратуре у првом чину, преко дубоког лиризма у другом, до драматичног набоја у трећем чину – синтетише и подреди јединственој, конзистентној музичко-драмској линији и психолошком профилу лика.

ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Докторски уметнички пројекат Мирјане Недељковић представља резултат озбиљног, конзистентног и свеобухватног уметничко-теоријског истраживања. Успешном реализацијом овог пројекта кандидаткиња је потврдила високу професионалну способност да изузетно сложену проблематику вокалне интерпретације сагледа и елаборира на више комплементарних нивоа – вокално-техничком, стилско-естетском и извођачком — при чему је остварена функционална синергија између теоријског рада и непосредне сценске праксе.

Јавна уметничка презентација захтевне улоге Виолете Валери на сцени Српског народног позоришта демонстрирала је висок степен вокалне суверености, стилске освешћености и интерпретативне зрелости кандидаткиње. Писани део уметничког пројекта отворио је значајна и у литератури ретко разматрана питања у вези са фаховском комплексношћу ове роле, анализирајући њено место у оквиру традиционалне вокалне класификације и нудећи могуће приступе савременој извођачкој пракси.

На основу свега изнетог, Комисија констатује да јавна уметничка презентација и писани део докторског уметничког пројекта Мирјане Недељковић представљају оригиналан и значајан уметничко-научни допринос области вокалне извођачке уметности, те да у потпуности испуњавају прописане стандарде докторских академских студија.

Комисија једногласно позитивно оцењује докторски уметнички пројекат „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички и интерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере Травијата (La Traviata) Ђузепе Вердија” кандидаткиње Мирјане Недељковић и предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду и Сенату Универзитета уметности у Београду да рад прихвате и одобре његову јавну одбрану.

Комисија:

др ум. Виолета Панчетовић Радаковић,
редовни професор, председник Комисије

мр Никола Китановски,
редовни професор, ментор

мр Анета Илић,
редовни професор

др Биљана Лековић,
доцент, коментор

др Милица Стојадиновић,
редовни професор Академије уметности у Новом Саду

З. Панчетовић Радаковић

Никола Китановски

Анета Илић

Биљана Лековић

Милица Стојадиновић

ПРИМЉЕНО:			
Орг. јед.	Број	Прийеми	Тачност

ОЦЕНА ИЗВЕШТАЈА О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

„Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички иинтерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере „Травијата“ (La traviata) Ђузепеа Вердија”, аутора Мирјане Недељковић

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у извештају из програма iThenticate којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације „Присутност фаховски различитих елемената као вокално-технички иинтерпретативни изазов улоге Виолете Валери из опере „Травијата“ (La traviata) Ђузепеа Вердија”, аутора Мирјане Недељковић, констатујем да утврђено подудараре текста износи 9%.

Овај степен подударности последица је:

- 463 words / 2% - from 29-Jan-2025 12:00AM www.snp.org.rs
- 175 words / 1% - from 05-Mar-2025 12:00AM www.snp.org.rs
- 177 words / 1% - Internet from 10-Feb-2022 12:00AM fdu.bg.ac.rs
- 110 words / < 1% match - from 20-Jul-2024 12:00AM narodnopozeriste.rs
- 105 words / < 1% match - Internet from 27-Mar-2020 12:00AM www.narodnopozeriste.rs
- 87 words / < 1% match - Internet from 27-Sep-2018 12:00AM www.murashev.com
- 37 words / < 1% match - from 06-Feb-2024 12:00AM eteze.arts.bg.ac.rs
- 33 words / < 1% match - InternetМилановић, Жељка. "Улога диригента у креирању представе љубавни напитац Доницетија", Универзитет уметности у Београду, Факултет музичких уметности, 2015
- 8 words / < 1% match - Internet from 03-Jun-2019 12:00AM eteze.arts.bg.ac.rs
- 71 words / < 1% match - from 24-Jan-2026 12:00AM josepmcp.blogspot.com

што је у складу са чланом 9. Правилника.

На основу свега изнетог, а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

Ментор

мр Никола Китановски, редовни професор

12. 05. 2026. године

